

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
Відділ організації та використання документального фонду

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА У ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Головний редактор

Л.М. Галаган, директор Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, ст. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С.М. Польовик, в.о. заввідділу організації та використання документального фонду
Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.

Реферативні матеріали підготували

А.В. Матвійчук, А.Г. Федорчук, О.І. Макарова, Т.І. Третяк, П.Ф. Стоян, Н.О. Моршна,
С.В.Семенкова, Т.А. Ставерська, Т.О. Петрова

Заснований у 2018 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fru@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА В ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ
(інформаційно-реферативний бюлетень)

(огляд матеріалів ЗМІ за 15 жовтня – 15 листопада 2018 р.)

Київ 2018

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТІВ.....	5
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ	5
УКРАЇНА	5
ГРУЗІЯ	5
ЛИТВА	6
ЕСТОНІЯ	7
США	7
ЕФІОПІЯ	8
КАМЕРУН	9
ІРЛАНДІЯ.....	9
МАЛЬДІВИ	10
АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	10
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	13
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	15
ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	16
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	17
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	18
КОРУПЦІЯ.....	19
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	20
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	20
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	20
БЛИЗЬКИЙ СХІД.....	24
НАТО	25
ОБСЄ.....	27
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	27
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	28
СПІВРОБІТНИЦТВО В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ.....	30
АВТОРИТЕТ ПРЕЗИДЕНТІВ	30
УКРАЇНА	30
МОЛДОВА.....	31
ЕСТОНІЯ.....	32
РОСІЯ	32
США.....	33
ФРАНЦІЯ	35
ВЕНЕСУЕЛА	36
ІРЛАНДІЯ	36
БРАЗИЛІЯ	37
ГАЇТІ.....	38
ІНФОГРАФІКА	39

ПЕРЕДМОВА

Протягом оглядового періоду з 15 жовтня по 15 листопада 2018 року було проаналізовано 81 інформаційне повідомлення зарубіжних інтернет-ЗМІ, в яких висвітлювалися актуальні проблеми інституту президентства. Із них 63 матеріали (78%) були розміщені у ЗМІ далекого зарубіжжя, 18 повідомлень (22%) у ЗМІ близького зарубіжжя (з країнами Прибалтики включно).

Найбільшу активність у висвітленні інституту президентства, діяльності та авторитету президентів світу проявляли у цей період ЗМІ США (19%), Німеччини (15%) та Іспанії (13%). Серед зарубіжних інтернет-ЗМІ слід особливо виділити німецький інформаційно-політичний сайт «Deutsche Welle» (14%) та іспанське видання «El Mundo» (12%). Аналіз показав, що із наявного загалу матеріалів частіше висвітлювалася діяльність президентів світу з питань внутрішньої політики (51%), на другому місці – матеріали, що оцінюють авторитет президентів (29%), третю позицію займає участь президентів у міжнародній політиці (20%). Більшість повідомлень, що розкривають внутрішньополітичну діяльність президентів, стосувалися президентських виборів у їх країнах (32%), значну увагу інтернет-ЗМІ також приділяли взаємовідносинам президентів з їх адміністраціями (18%), парламентами країн (16%) та виконавчою владою (8%).

Серед питань участі президентів у міжнародній політиці за період, охоплений даним оглядом, превалювали питання взаємовідносин з країнами Європейського Союзу та керівниками країн ЄС (44%). Перш за все, це було пов'язано з чисельними урочистими заходами, присвяченими річниці завершення Першої світової війни, що відбулися у Франції, Великобританії, Німеччині та інших країнах. Значну увагу ЗМІ приділили також ідеї створення єдиної європейської армії, що була висунута президентом Франції Е. Макроном та взаємовідносинам президентів ряду країн з президентом США Д. Трампом. Близько 16% матеріалів були присвячені питанням міжнародного економічного співробітництва та ролі інституту президентства в його розвитку. Значна увага ЗМІ до ролі президентів на Близькому Сході (12%) була викликана, перш за все, резонансним убивством на території посольства Саудівської Аравії в Анкарі журналіста Джемалю Хашоггі.

Загалом, протягом оглядового періоду більшість публікацій електронних закордонних ЗМІ щодо висвітлення інституту президентства носили нейтральний характер (51%). Значну частку склали повідомлення з негативним контекстом (35%) і лише 14% – мали позитивну модальність.

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТІВ

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

УКРАЇНА

Російські санкції щодо України окриляють суперників Петра Порошенка

Президентська виборча кампанія в Україні вже почалася, і кандидати, які вже вийшли на ринг, оточують президента **Петра Порошенка** своїми незрозумілими випадками корупції і деякими одкровеннями про його передбачувану участь в якості підприємця в високоприбуткових операціях з Новошахтинським НПЗ, який поставляє паливо на окуповані території Донбасу; а також з КАМАЗом, який вже був під українськими санкціями. Наразі Росія запровадила нові санкції проти України: у списку 68 компаній і 322 громадянина. Санкції передбачають замороження рахунків, цінних паперів і майна в Росії, а також заборону на виведення капіталу за межі РФ. Попадання в список цих санкцій позитивно впливає на кандидатів в президенти на майбутніх виборах (*El Mundo*. – 01.11.2018 (<https://www.elmundo.es/internacional/2018/11/01/5bdb291946163fcc428b463f.html>))

ГРУЗІЯ

Скандали, чорний піар і гучні справи, або з чим Грузія прийшла до виборів

У президентських виборах в Грузії беруть участь аж 25 кандидатів, спектр поглядів яких може сподобатися навіть самому вимогливому виборцю. Однак, незважаючи на багатий вибір і велику конкуренцію, експерти припускають, а опитування громадської думки підтверджують, що явка на цих виборах буде низькою. І фактично боротьба на президентських виборах буде традиційною – між колишньою і чинною владою. Якщо вірити опитуванням, то найбільші шанси домогтися гарних результатів на виборах є у двох політиків – двох міністрів закордонних справ часів третього президента Грузії Михайла Саакашвілі – **Саломе Зурабішвілі** й **Грігола Вашадзе**. З питання висунення свого кандидата поки не визначилися правлячі «аграрії», в якості можливого претендента згадується прем'єр Саулюс Скварняліс, який поки не заявив про свій намір балотуватися (*Sputnik*. – 27.10.2018 <https://sputnik-georgia.ru/election-2018/20181027/242628319/Skandaly-chernyy-pi-ar-i-gromkie-dela-ili-S-chem-Gruziya-prishla-k-vyboram.html>)

Вибори президента Грузії 2018 – підсумковий протокол по першому туру

Центральна виборча комісія Грузії опублікувала Підсумковий протокол за результатами першого туру президентських виборів. Остаточні результати першого туру президентських виборів виглядають наступним чином: **Саломе Зурабішвілі**, незалежний кандидат / підтримувана правлячою партією «Грузинська мрія» – 615 572 голоси (38,64%); **Григол Вашадзе**, Об'єднана опозиція – 601 224 голоси (37,74%); Давид Бакрадзе, «Європейська Грузія» – 174 849 голосів (10,97%); Шалва Нателашвілі, «Лейбористська партія» – 59 651 голос (3,74%); Давид Усупашвілі, «Вільні демократи / Рух за розвиток» – 36 037 голосів (2,26%); Зураб Джапарідзе, Новий політичний центр «Гірчі» – 36 034 голоси (2,26%); Каха Кукава, «Вільна Грузія» – 21 186 голосів (1,33%). Решта 18 кандидатів отримали менше 1% кожен. 28 листопада відбудеться другий тур між двома основними конкурентами – Саломе Зурабішвілі і Григолом Вашадзе (*Грузія Online*. – 16.10.2018 (<https://www.apsny.ge/2018/pol/1542396225.php>))

Хто переміг?

Перемогу в другому турі виборів президента Грузії здобуде кандидат від партії екс-президента Грузії **М. Сааккашвілі** «Єдиного національного руху» **Григол Вашадзе**, повідомила телекомпанія «Руставі-2» з посиланням на результати опитування громадської думки, проведеного компанією «Edison Research». Ця компанія на замовлення цієї ж телекомпанії проводить дослідження перед кожними виборами в Грузії. Нинішні вибори, незважаючи на те, що повноваження майбутнього президента будуть істотно урізані, все ж є особливими. Громадянам Грузії в останній раз надавалася можливість вибрати главу держави. Надалі це стане прерогативою виборчої колегії, до якої увійдуть депутати парламенту і представники місцевої влади (*Sputnik*. – 28.10.2018 (<https://www.apsny.ge/2018/pol/1542396225.php>))

ЛИТВА

У Литві починається кампанія президентських виборів

У Литві офіційно починається політична кампанія виборів президента. Вибори глави держави відбудуться 12 травня наступного року, другий тур намічений на 26 травня. З початком кампанії особи, які мають намір балотуватися, вже можуть реєструватися в якості учасників політичної кампанії. Цей статус дозволить претендентам приймати пожертвування. Підтримати кандидатів можуть фізичні особи та партії в рамках встановлених законом лімітів, учасник політ кампанії також може використовувати

особисті кошти. Під час президентських виборів кандидат зможе витратити максимально 1,1 млн євро. Кандидатами в президенти реєструються учасники політкампанії, які набрали не менше 20 тис. Підписів виборців на свою підтримку. В даний момент про наміри балотуватися заявили економіст Гітанас Науседа, філософ Арвідас Юозайтіс, парламентарій Нагліс Путейкіс, член сейму, економіст Аушра Мальдейкене, европарламентар Валянтінас Мазуроніс. Кандидатом опозиційних консерваторів стала парламентарій, економіст Інгріда Шимон, яка на праймеріз обігнала дипломата Вігаудаса Ушацкаса. Ліберальне рух затвердив в якості кандидата европарламентарія Пятраса Ауштра (*Литовській кур'єрЪ. – 12.11.2018 (<http://www.kurier.lt/v-litve-nachinaetsya-kampaniya-prezidentskix-vyborov/>)*)

ЕСТОНІЯ

Лембіта Опіка просять стати президентом Естонії

Колишній член британського парламенту **Лембіт Опік** заявляє, що його постійно просять розглянути можливість стати президентом Естонії і він розглядає таку можливість під час наступної виборчої кампанії. "Я серйозно зацікавлений у цьому, і схоже на те, що Естонія потребує цього", – зазначив Опік. "Мені все одно доведеться перемогти, і я міг би легко програти, але ж я звик до цього", – наголосив колишній член британського парламенту. Колишній депутат Монтгомерішіра сказав, що якщо він підтримає Естонію, він буде вважати вартим. Колишній член парламенту «серйозно зацікавлений у тому, щоб зробити це, якщо буде схоже, що Естонія відчуває, що мені є чим допомогти цій країні» (*BBC. – 19.11.2018 (<https://www.bbc.com/news/uk-wales-46261059>)*)

США

США виправдовує електоральне втручання у виборчий процес

Автор вважає, що у результатах президентських виборів багатьох країн прослідковується американський слід. Спеціальний прокурор Роберт Мюллер використовував соціальну мережу, щоб сформулювати звинувачення проти 13 російських і 3 компаній, якими керують бізнесмени пов'язані з Кремлем, щоб напасти на Хілларі Клінтон для підтримки **Дональда Трампа**. Більшість американців, зрозуміло, були шоковані тим, що вважали безпрецедентним напад на свою політичну систему. Проте, ветерани розвідки та вчені, які вивчали приховані операції, мають іншу та досить виражену думку. "Коли ми намагаємося вплинути на вибори в інших країнах, або навіть коли ми хочемо повалити чужий уряд, ми робимо це в інтересах громадян цих країн" – саме таку гнучку філософію сформулював перед судовим комітетом у Вашингтоні

колишній керівник Агентства національної безпеки Джеймс Клеппер, тим самим виправдовуючи втручання Вашингтона в вибори в більш ніж 80 країнах. У такому ж дусі він висловлювався, коли представляв свою книгу «Факти і страхи» («Facts and Fears»), в якій зачіпаються такі теми, як передбачуване втручання Росії в президентські вибори в США і в конфлікт в Сирії, де США були основною опорою терористів, які прагнуть повалити законний уряд. Зрозуміло, втручання в чужі вибори вже давно є одним з основних пунктів зовнішньої політики Вашингтона (*Rebellion*. – 15.10.2018 (<http://www.rebellion.org/noticia.php?id=247650>))

Костянтин Килимник, який має зв'язки з Манафортом, знову привернув увагу спецпрокурора Мюллера

У ході розслідування спецпрокурора Роберта Мюллера щодо виборів президента США 2016 року, стало відомо, що у лютому 2014 року, коли прокремлівський президент України **Віктор Янукович** після жорстокого придушення протестів зібрався тікати в Росію, українець Костянтин Килимник працював з Петтенем над новим проектом. За словами одного українського чиновника, Килимник з Петтенем влаштовували для Сергія Львовичкіна, який нещодавно пішов з поста глави адміністрації Януковича, зустрічі у Вашингтоні з американськими чиновниками та іншими впливовими фігурами. Сергій Львовичкін став лідером партії «Опозиційний блок», спадкоємиці партії Януковича, і нібито виділені саме їм 50 тисяч доларів Петтен допоміг нелегально перевести в інавгураційний фонд Дональда Трампа (*The Guardian*. – 09.11.2018 (<https://www.theguardian.com/us-news/2018/nov/09/konstantin-kilimnik-russia-trump-manafort-mueller>))

ЕФІОПІЯ

Ефіопія призначає Сахле-Ворк Зевде першою жінкою президентом

В Ефіопії вперше за весь час президентом обрали жінку. Відтепер країну очолюватиме ефіопська дипломатка **Сале-Ворк Зевде**. Раніше вона працювала на посаді спеціального представника ООН в Африканському союзі та очолювала представництво ООН у цій організації. "Коли немає миру в нашій країні, матері будуть розчаровані. Тому нам треба працювати над миром заради наших матерів", – заявила вона перед парламентом. Посада президента в Ефіопії є більш церемоніальною, тоді як основна влада перебуває в руках прем'єр-міністра країни Абія Ахмеда. На цій посаді вона змінила колишнього президента Мулату Тешоме. "У такому патріархальному суспільстві, як наше, призначення жінки

главою держави не лише встановлює стандарт на майбутнє, але і нормалізує жінок як осіб, що приймають рішення у суспільному житті", – прокоментував цю подію голова штабу уряду Ахмеда Фітсум Арега. Напередодні парламент країни затвердив гендерні квоти, за якими половина місць в уряді має належати жінкам. Ефіопія стала третьою країною в Африці, слідом за Руандою та Сейшельськими островами, яка дотримується гендерної рівності у політиці (*The Independent*. – 26.10.2018 [https://www.independent.co.uk/news/world/africa/ethiopia-president-sahle-work-zewde-female-woman-gender-\)](https://www.independent.co.uk/news/world/africa/ethiopia-president-sahle-work-zewde-female-woman-gender-))

КАМЕРУН

Президент Камеруну Поль Бія виграв сьомий термін

85-річний **Поль Бія** був переобраний президентом Камеруну на сьомий термін. Всього заявку на участь в президентських перегонах подали дев'ять кандидатів, проте до виборів допустили тільки чотирьох. Поль Бія отримав 71,28% голосів виборців, як оголосив Конституційна рада Камеруну. Його найближчий суперник опозиціонер Моріс Канто отримав 14,23% голосів. Згідно з даними ради, в голосуванні взяли участь 3,59 млн з 6,68 млн зареєстрованих виборців, що становить 53,85%. Він є главою держави з 1982 року. На минулих виборах у 2011 році опозиція намагалася оскаржити результати виборів, але позов був відхилений судом. Нинішній глава держави не раз ставав об'єктом критики, в тому числі з-за високого рівня безробіття і великого соціально-майнового розшарування населення (*BBC*. – 22.10.2018 <https://www.bbc.com/news/world-africa-45940414>)

ІРЛАНДІЯ

Президентські вибори в Ірландії: все, що вам потрібно знати про кандидатів

Чинний президент Ірландії **Майкл Гіггінс** здобув перемогу на виборах і був переобраний на другий термін – він отримав 55,8% голосів виборців. Його найближчий конкурент Пітер Кейсі набрав 21% голосів, інші кандидати не набрали більше 8%. Виступаючи після оголошення результатів виборів, Гіггінс сказав, що він приймає мандат зі "смирінням, рішучістю і хвилюванням". Також зазначається, що на виборах зафіксована досить низька явка. ати посаду можна не більше двох каденцій поспіль. Функції президента Ірландії обмежені переважно в репрезентативних (*The Independent*. – 25.10.2018 (<https://www.independent.co.uk/news/world/europe/irish-presidential-election-2018-candidates-date-higgins-gallagher-ni-riada-freeman-duffy-casey-a8600711.html>))

МАЛЬДІВИ

Новий президент Мальдів приніс присягу

Новий президент Мальдівської республіки **Ібрагім Мохамед Соліха** приніс урочисту присягу в присутності 13 тисяч осіб. На церемонії були присутні послы та високопоставлені представники Саудівської Аравії, Палестини, Пакистану, Шрі-Ланки, Китаю, Марокко, США і ОАЕ. За інформацією мальдівського новинного агентства «Edition», в країну також прибув прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді. На даній церемонії також були присутні 66 місцевих законодавців. Вибори на Мальдівах відбулися в цьому році. Попередній президент **Абдулла Ямін** не зміг виграти і покинув пост (*BBC. – 19.11.2018 (https://www.bbc.com/news/world-asia-46269504)*)

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

Джон Болтон посилює порядок денний Трампа – і свій власний

Помічник президента США з національної безпеки Джон Болтон консолідує вплив в Білому домі та переслідує власні цілі, руйнуючи механізм міжвідомчої координації прийняття важливих рішень. За це помічника глави держави стали називати "президентом Болтоном". Автор виклала думку своїх джерел в адміністрації президента США, які відчують "крайне роздратування з приводу консолідації Болтоном владних повноважень" протягом семи місяців на своїй посаді. "Роль складається в просуванні порядку денного президента і в ефективній координації міжвідомчої процесу, але не в просуванні власного порядку", – цитує видання посадова особа високого рангу. "На даний момент процес такої координації зламаний", – резюмував він. Відповідно до публікації, здатність Болтона впливати на формування пріоритетів **Трампа** здобула йому прізвисько "президент Болтон". При цьому, як пише газета, помічник з нацбезпеки дуже досвідчений і розумний, тому поводить ся вкрай обережно так, щоб глава Білого дому не відчув з його боку посягання на перше місце в ієрархії влади в США. Болтон часто критикував керівника апарату співробітників Білого дому Джона Келлі і міністра внутрішньої безпеки Кірстен Нільсен з приводу підходу до проблеми скупчення мігрантів на кордоні з Мексикою. Як результат, активізувалися виступи і публікації про бажання Трампа звільнити Келлі й Нільсен, пояснює газета (*The Wall Street Journal. – 18.11.2018 (https://www.wsj.com/articles/john-bolton-energizes-trumps-agendaand-his-own-1542546003)*)

Миру проти Меланії: особиста сварка, здатна вплинути на національну безпеку

Фракційна боротьба в Білому домі за часів **Трампа** досягла нових висот, коли перша

леді закликала відправити у відставку високопоставлену керівницю з Ради національної безпеки. Повалення Рікардел або ослаблення її впливу стане черговим витком внутрішньої війни, що йде в стінах Білого дому. Як я вже повідомляв, Меттіс безуспішно намагався перешкодити приходу Болтона в Білий дім. Болтон у відповідь домігся призначення Рікардел, яку Меттіс в 2017 році позбавив посади в Пентагоні, на пост свого заступника. В останні місяці Меттіс виглядає як людина, якій недовго залишилося очолювати військове відомство, і Болтон від цього виграє. Але поки в кут загнаний Болтон, оскільки його ефективність ослаблена недавнім відходом керівника апарату Ради національної безпеки і незмінного супротивника компромісів Фреда Флітца, а також хитким становищем його зама Рікардел (*National Interest*. – 14.11.2018 (<https://nationalinterest.org/feature/mira-vs-melania-personal-feud-could-reshape-national-security-36007>))

Трамп екстрадує Гюлена до Туреччини?

Білий дім вивчає можливість висилки із США турецького проповідника Фетхуллага Гюлена, видачі якого вимагає Анкара. Про це повідомляє «Хаккінен» з посиланням на телекомпанію Ен-бі-сі. Таким чином **Трамп** розраховує, що можлива висилка Гюлена з країни допоможе поліпшити відносини США з Туреччиною. Таким чином Вашингтон розраховує переконати турецьке керівництво зайняти більш помірковану позицію в дипломатичному протистоянні з Саудівською Аравією в зв'язку з убивством в Стамбулі саудівського журналіста Джамала Хашоггі (*Haqqin*. – 15.11.2018 (<https://haqqin.az/news/139806>))

Fox News і 12 інших ЗМІ підтримали «CNN» у позові проти Трампа

Керівництво телеканалу «Fox News» та 12 інших ЗМІ підтримали судовий позов «CNN» проти Трампа через відкликання акредитації у кореспондента Джима Акости. "Fox News підтримує «CNN» у законній спробі телеканалу повернути акредитацію в Білому домі своєму журналісту", – йдеться в заяві глави «Fox News» Джея Воллеса. За його словами, "допуски Секретної служби США для роботи в Білому домі ніколи не повинні застосовуватися в якості зброї". Він зазначив, що Fox News не може "закрити очі на ворожий тон" з боку президента США. Воллес також підкреслив, що виступає за свободу преси (*El Mundo*. – 14.11.2018 (<https://www.elmundo.es/internacional/2018/11/14/5bec7e8b46163f9a9b8b45a2.html>))

Трамп звільняє журналіста «CNN» з Білого дому

Журналіст «CNN» Джим Акоста втратив постійну акредитацію до Білого дому. Її забрали у нього після прес-конференції **Дональда Трампа**, в ході якої він цікавився проблемою караванів мігрантів, які прямують до США. Коли журналіст розвив тему, та отримав всі відповіді, співробітниця Білого дому підійшла до нього аби забрати у нього мікрофон. Акоста, однак, не підкорився, у грубій формі зумів залишити мікрофон і запитати про російське втручання на президентських виборах, у яких Трамп переміг. У той момент американський президент втратив терпіння і сказав, що «CNN» повинен соромитися таких, як Джим Акоста (*Rzeczpospolita*. – 08.11.2018 (<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/181109511-Trump-wyrzuca-dziennikarza-CNN-z-Bialego-Domu.html>))

Білий дім посилює правила для журналістів після конфлікту з «CNN»

Після відновлення акредитації репортерів «CNN» Джиму Акості Білий дім попереджає: якщо він не дотримуватиметься нових правил поведінки на прес-конференціях, її знову скасують. Після конфлікту з репортером «CNN» Джимом Акостою адміністрація президента США запроваджує нові правила для журналістів під час прес-конференцій в Білому домі. Про це заявила у Вашингтоні прес-секретарка **Дональда Трампа** Сара Сандерс. За її словами, відтепер кожному журналісту буде дозволено ставити лише одне запитання, додаткові ж будуть можливі тільки після схвалення президентом. Недотримання нових правил загрожує позбавленням акредитації, наголосила Сандерс (*Deutsche Welle*. – Bonn, 20.11.2018 <https://www.dw.com/uk/B7-cnn/a-46368581>))

Ніколас Мадуро несподівано здійснив візит до Куби після звільнення керівника політслужби

Звільнивши керівника своєї політслужби президент Венесуели **Ніколас Мадуро** раптово поїхав з візитом до Куби, як він сказав "на честь 18-ти річчя історичного союзу наших народів". Повернення Мадуро на Кубу відбувається в розпал кризи, розв'язаної звільненням всемогутнього генерала Густаво Гонсалеса Лопеса, який чотири роки провів на чолі політичної служби Чавеса з Болівальною розвід службою. Кубинська преса повідомила, що колишній президент **Рауль Кастро** відхилив Мадуро в аеропорту Гавани і що він «передав вітання від президента Куби Мігеля Діаса-канело, який в даний час

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Президента Молдови можуть в черговий раз тимчасово відсторонити від посади

Президент Молдови **Ігор Додон** буде відсторонений від посади п'ятий раз. Про це заявив голова парламенту країни Андріан Канду. За його словами, причиною цього стала чергова відмова президента промудувати (підписати і оприлюднити) два законопроекти, прийнятих парламентом. Зокрема, Додон повторно відмовився промудувати проект про передачу ділянки, на якій розташований Республіканський стадіон, посольству США в Молдові, а також проект про святкування 9 травня Дня Європи разом з Днем перемоги. Також голова парламенту припустив, що Додон має намір відхилити і новий Кодекс телебачення і радіо, через що правляча коаліція змушена буде знову вимагати відсторонення його від посади і передачі його повноважень прем'єр-міністру Павлу Філіпу (*Bloomberg*. – 26.11.2018 (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-10-17/how-tiny-moldova-s-brexite-grudge-could-cost-u-k-1-7-trillion>))

Ігор Додон прокоментував ініціативу щодо зниження кількості депутатів

Демократична партія привласнила собі чергову ініціативу президента Молдови **Ігоря Додона**. Цього разу мова йде про скорочення кількості депутатів в молдовському парламенті. Зокрема, ДПМ виступила за те, щоб в законодавчому органі країни не була 101 депутат, як зараз, а 61. Питання збираються винести на референдум, який хочуть провести одночасно з виборами 24 лютого 2019 року. З аналогічною ініціативою півтора роки тому виступив сам президент, проте тоді демократи відкинули її. Глава держави підкреслив, що референдум є найдемократичнішою формою волевиявлення громадян, але його не треба трансформувати і використовувати в якості інструменту політичного піару напередодні виборів (*Блокнот*. – 13.11.2018 (http://bloknot-moldova.md/news/igor-dodon-prokommentiroval-initsiativu-po-snizhen-1036996?sphrase_id=676574))

Президент Вірменії розпустив парламент і призначив дострокові вибори

Президент Вірменії **Армен Саркісян** підписав указ про розпуск парламенту країни, а також визначив дату дострокових виборів Національні збори. За наявними даними, дострокові вибори в законодавчий орган Вірменії відбудуться 9 грудня. «Призначити

позачергові вибори 9 грудня 2018 року. Указ вступає в сил з моменту публікації», – йдеться в повідомленні прес-служби. 1 листопада стало відомо, що вірменському парламенту знову не вдалося вибрати прем'єр-міністра. Згідно з конституцією Вірменії, в цьому випадку законодавчий орган повинен бути розпущений. Раніше повідомлялося, що на достроковий розпуск законодавчого органу пішов сам Пашинян, який хоче очолити уряд, сформований новообраним парламентом (*Грузія Online*. – 01.11.2018 (<https://www.apsny.ge/2018/pol/1541135048.php>))

Президент Литви ветувала поправки щодо дотації для ЛСДПП

Президент Литви **Даля Грібаускайте** наклала вето на зміни до порядку фінансування партій, а також на поправки до бюджету, які передбачали для уряду можливості брати в кредит кошти для фінансування, які не брали участі у виборах парламентських партій. Ці поправки до законів дозволили б виділити державну дотацію правлячої Литовської соціал-демократичної трудової партії. На думку президента, партії, які не брали участі у виборах, у яких тим не менш є представники в сеймі, мають право отримувати фінансування, проте їх слід фінансувати, не запозичуючи кошти, а закладаючи кошти в бюджет наступного року, сказав журналістам радник президента з питань внутрішньої політики Міндаугас Лінге. За його словами, президент пропонує, щоб поправки до закону про фінансування партій з її виправленнями вступили в силу лише з січня наступного року, а не з дати підписання, як цього домагалися парламентарії (*Обзор*. – 26.10.2018 (<https://www.obzor.lt/news/n43658.html>))

Президент Монголії готовий оголосити голодування

Президент Монголії **Халтмаагійн Баттулга** заявив про готовність оголосити голодування або влаштувати сидячий страйк, якщо Великий народний хурал (парламент) країни відмовиться від саморозпуску. Раніше Баттулга розкритикував парламент за нездатність протистояти економічним викликам. Президент Монголії просив допомоги в Міжнародному валютному фонді, однак, за його словами, уряд не надав йому жодної підтримки. «Bloomberg» відзначає, що в Монголії дії Баттулги розглядаються як політичний хід перед парламентськими виборами 2020 року. Очолювана ним Демократична партія претендує на більшу кількість місць. Зараз у неї у Великому народному хуралі 25% мандатів. Решта місць займають представники правлячої

Монгольської народної партії. Місцеві експерти вважають, що президент також хоче отримати більше повноважень для своєї адміністрації (*Blomberg. – 30.10.2018 (https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-10-30/mongolia-president-may-go-on-hunger-strike-to-protest-parliament)*)

Президент Шрі-Ланки Сірісена рухається до розпуску парламенту

Президент Шрі-Ланки **Маїтріпала Сірісена** розпустив парламент після того, як його Партія свободи оголосила, що не може набрати більшість для затвердження кандидата на пост прем'єр-міністра країни. Кандидатом на пост глави уряду був Махінда Раджапакса, за підтримки якого президент Шрі-Ланки прагнув забезпечити собі переобрання на наступний термін на чергових виборах. Партія звільненого прем'єр-міністра заявляє, що президент не має можливості прийняти такі заходи. Минулого місяця президент Сирис назвав колишнього сильного лідера Махінді Раджапакса новим прем'єр-міністром після звільнення прем'єр-міністра Раніла Вікремезінга і його кабінету і призупинення роботи парламенту. Але містер Вікремезінгх відмовився піти, заявивши, що його звільнення було незаконним. Депутат від Об'єднаної національної партії пана Вікремезінга заявив, що перехід до розформування парламенту є «незаконним» і сказав, що він вважає, що розпуск буде відхилений (*BBC. – 09.11.2018 (https://www.bbc.com/news/world-asia-46156303)*)

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Кнітте М. Коментар: Трамп звільнив генпрокурора Сешнса і кинув виклик Конгресу

Як тільки Демократична партія повернула собі більшість у Палаті представників, **Дональд Трамп** звільнив генпрокурора Джеффа Сешнса. Цей агресивний рух – виклик як республіканцям, так і демократам, вважає Міхаель Кнітте. По-перше, звільнивши Сешнса саме тоді, коли всі інші намагаються оговтатися після того, що сталося на проміжних виборах, Трамп відкриває нове політичне поле бою та відвертає тим самим увагу від результатів виборів і втрат республіканців у Конгресі. По-друге, усунувши Сешнса з посади з таким поспіхом і зухвалістю, Трамп вкотре змусив світ обернутися навколо себе. А це – цілком типова поведінка для людини, котра терпіти не може, коли перестає бути центром уваги. По-третє, здихавшись Сешнса, Трамп облишив оборонну тактику, якої він дотримувався до проміжних виборів, та перейшов до нападу. Саме таку тактику він застосовує, коли відчуває, що опинився під тиском (*Deutsche Welle. – Bonn, 08.11.2018*)

(<https://www.dw.com/uk/83/a-46217576>)

Прем'єр-міністр Ємену прийняв рішення про відставку прем'єр-міністра

Президент Ємену **Абд-Раббі Мансур Хаді** прийняв рішення про відставку прем'єр-міністра **Ахмеда Обейд бін Дахра** за «бездіяльність уряду». Як повідомляє міжнародний телеканал «Аль-Арабія», що базується в ОАЕ, серед інших причин президент назвав те, що Дахра «навмисно вкинув країну, де йде війна, в економічну кризу». Хаді також додав, що він має намір провести розслідування щодо прем'єрства Дахра. У своїй заяві президент Ємену зазначив, що його рішення стало наслідком нездатності уряду здійснювати свої повноваження в сфері економіки і послуг, що призвело лише до збільшення страждань населення в країні, що знаходиться в стані війни (*Xinhuanet.* – 16.10.2018 (http://www.xinhuanet.com/english/2018-10/16/c_137534926.htm))

Уряд Вірменії відправлено у відставку

Указ про відправку уряду у відставку підписав президент країни **Армен Саркісян**. Рішення прийнято після заяви прем'єра **Нікола Пашиняна** про свою відставку з метою розпуску парламенту і проведення позачергових парламентських виборів. Як зазначив Пашинян, він разом з міністрами продовжить виконувати свої обов'язки, а якщо в грудні виборці підтримають його політичну силу, то він переобереться на посаду прем'єра. За конституцією Вірменії, парламент може бути розпущений, якщо після відставки глави кабінету депутати на двох засіданнях не оберуть нового прем'єра. Позачергові вибори парламенту проводяться не раніше ніж через 30 днів і не пізніше ніж 45 днів після розпуску законодавчого органу (*Sputnik.am.* – 16.10.2018 (<https://ru.armeniasputnik.am/politics/20181124/15842561/pashinyan-ne-vidit-smysla-sozdaniipravitelstva-soglasiya.html>))

ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Порошенко назвав Україну найбільш бідною країною Європи

Виступаючи на засіданні Ради регіонального розвитку в столиці України Києві, розмірковуючи про темпи економічного зростання в українській державі, **Петро Порошенко** заявив, що в даний час Україна є «однією з найбільш бідних країн» серед держав-членів Європейського Союзу. "Хоча ми і відновили економічне зростання, але темпи його

зараз недостатні, щоб люди відчули у всіх без винятку регіонах і соціальних шарах, щоб ми перестали бути однією з найбідніших країн Європи", – сказав Порошенко (*МК-Естонія*. – 12.11.2018 (<https://www.mke.ee/za-rubezhom/poroshenko-nazval-ukrainu-bednejshoj-stranoj-evropy>))

Казці кінець. У Туркменістані все частіше виникають дефіцит і черги

Президент Туркменістану **Гурбангули Бердимухамедов**, якого називають в Туркменії Аркадак, тобто покровителем нації, офіційно проголосив період свого правління епохою могутності і процвітання. Кожен день по всій республіці звідусіль лунають заяви, що країна вступила в епоху могутності, процвітання і благополуччя. Оглядач, оцінюючи реальний стан речей, вважає, що Туркменія переживає не найкращі часи. Країна зіткнулася з продовольчим дефіцитом схоже на те, що був в СРСР на рубежі 80-х – 90-х років, коли талони на цукор, сигарети та інші дефіцитні товари стали нормою. У туркменських магазинах сьогодні немає муки, не вистачає хліба і м'яса. В рази зросли ціни на масло, цукор і молочні продукти. Черги за крупами, сигаретами і вареною ковбасою розписані на місяць вперед. Влада республіки ситуацію не коментують, а місцеві ЗМІ повідомляють про продуктовому достатку і зростання добробуту громадян (*Хроніка Туркменістана*. – 11.11.2018 (<https://www.hronikatm.com/2018/11/skazke-konets-v-turkmenistane-vse-chashhe-voznikayut-defitsit-i-ocheredi/?highlight=%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82>))

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Коріння Обамакеру знаходиться досить глибоко, щоб його витіснити

Республіканці Конгресу США хочуть внести істотні зміни до Закону про доступну допомогу (закон, більш відомий як "Обамакер"). Заяви республіканців про те, що сотні мільярдів доларів будуть передані з фонду безкоштовного медичного обслуговування на компенсацію скорочення податків для багатих, лише переконали усіх у перевагах "Обамакер" над будь-яким планом правих. Тому кожен пропонований законопроект при опитуванні виборців показував результати гірше, ніж Закон про доступне медичне обслуговування попереднього президента. У результаті члени Республіканської партії вирішили, що краще поправити провал **Обами**, ніж засмутити співгромадян (*Reuters*. – 07.11.2018 (<https://de.reuters.com/article/us-usa-election-healthcare-breakingviews-idDEKCNINC323>))

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Президентство Болсонару може стати катастрофічним для корінних жителів Бразилії

Бразилія обрала новим президентом крайнього правого націоналіста з фашистськими нахилами. 900 000 корінних жителів країни входять в число численних груп меншин, які **Жаїр Болсонару** часто атакував агресивною ворожістю. Одного разу він заявив: «Шкода, що бразильська кіннота була не так ефективна, як американці, які винищили своїх індіанців». Якщо він виконає свої передвиборчі обіцянки, корінні народи Бразилії зіткнуться з катастрофою, в деяких випадках, до геноциду. У Бразилії налічується близько сотні безконтактних племен, більше, ніж де б то не було в світі, і всі вони знаходяться в небезпеці, якщо їх землі не захищені. Болсонару погрожує закрити «FUNAI», державний департамент у справах корінних народів, якому доручено захищати землі корінних народів. Цей організм протягом деякого часу бореться зі скороченням бюджету, і якщо він зникає, безконтактні індіанці стикаються з анігіляцією (*El Mundo*. – 06.11.2018 (<https://www.elmundo.es/internacional/2018/11/06/5be0d840268e3e67058b45ac.html>))

Трамп: Не пробачу Обамі того, що він зробив нашій армії

Президент США **Дональд Трамп** у своєму інтерв'ю для польського видання, акцентував увагу на діяльності свого попередника, вважаючи, що **Барак Обама** зробив США "дуже небезпечними" для американців тим, що недостатньо фінансував армію. Чинний президент прокоментував діяльність свого попередника у зв'язку з тим, що колишня перша леді Мішель Обама опублікувала свої мемуари. Мішель Обама, яка тривалий час ухилялася від відкритої критики у відношенні нинішнього президента США з моменту його обрання, в своїх спогадах досить жорстко висловлюється про Трампа, називаючи його жіночим націоналістом, що «подає дурний приклад нездорового ставлення до жінок у американському суспільстві». Колишня перша леді особливу увагу в своїх спогадах приділяє проблемам расизму. Вона пише, що ніколи не простить Трампа за ксенофобські випадки стосовно того, що її чоловік не народився в Америці. «Його зловбий божевільний фанатизм і ксенофобія були практично неприкритими», – коментує своє ставлення до чинного президента США, Мішель Обама (*Rzeczpospolita*. – Warsaw, 09.11.2018 (<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/181109346-Trump-Nie-wybacze-Obamie-tego-co-zrobil-naszej-armii.html>))

КОРУПЦІЯ

Корупція в Перу: Колишній президент Алан Гарсія шукає притулку

Колишній президент Перу **Алан Гарсія**, якого підозрюють у корупції, попросив притулку в Уругваї після того, як суд заборонив йому виїзд за кордон строком на 18 місяців. Відповідні дані повідомили у Міністерстві закордонних справ Перу. "Колишній президент Перу запросив притулку в посольстві Уругваю через кілька годин після того, як суддя забрав у нього паспорт (на час розслідування) справи про корупцію", – вказано у повідомленні. Так, МЗС країни поінформувало, що уругвайський посол повідомив міністерству про те, що Гарсія прибув до його резиденції і попросив президента Уругваю **Табаре Васкеза** надати йому притулок (*BBC*. – 18.11.2018 (<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46256694>))

Лула да Сілва стверджує, що він був "трофеєм" операції "Lava Jato" ("Автомийка"), під час допиту за межами в'язниці

Колишній президент Бразилії **Лула да Сілва**, який перебуває у в'язниці, заявив про свою невинуватість у новій справі про корупцію. Екс-главу держави підозрюють в незаконному придбанні нерухомості в штаті Сан-Паулу. За версією слідства, справжнім власником цього майна є да Сілва, хоча офіційно воно записане на інших людей. За повідомленнями місцевих ЗМІ, допит екс-президента тривав майже три години. На ньому да Сілва заявив, що дійсно хотів купити вказану нерухомість, проте її власник відмовився її. (*El Mundo*. – 15.11.2018 <https://www.elmundo.es/internacional/2018/11/15/5bed9d99ca474110098b4656.html>))

Південноафриканський президент Рамафоса відшкодує пожертвування кампанії

Президент Південно-Африканської Республіки **Сиріл Рамафоса** поверне пожертвування на свою передвиборну кампанію через підозри в корупції. Глава держави вирішив повернути 35 тисяч доларів, які йому перевела компанія «Bosasa». Як стало відомо, фірма отримувала держконтракти на особливо вигідних умовах і зараз перебуває під слідством. Сам Рамафоса спочатку стверджував, що Bosasa виплачувала гроші його синові Анділья за проведення консультацій. Пізніше він назвав грошові перекази пожертвуванням. Він пояснив, що, коли вперше відповідав на питання про зв'язки з Bosasa, то не знав, що компанія переводила йому гроші в якості пожертвувань. Така заява

скомпрометувала президента і його кампанію по боротьбі з хабарництвом, адже фінансова підтримка приватною фірмою кандидата в президенти вважається корупцією (*BBC*. – 18.11.2018 (<https://www.bbc.com/news/world-africa-46254625>))

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

«Лорд Ненависть, покинь Європу»

Французькі противники політики президента США **Дональда Трампа** вийшли на масову акцію протесту проти американського лідера, який прибув з триденним візитом до Франції з нагоди столітньої річниці закінчення Першої світової війни. Мітинг проходить на площі Республіки в умовах підвищених заходів безпеки. Зібрання проходить під гаслами "Ласкаво просимо мігрантів", "Відкрийте кордон", "Фашизм – це війна", "Трамп – одна війна". Участь у мітингу беруть кілька сотень людей, організатори очікують протягом дня кілька тисяч учасників. У небі над площею літає надувний "бєбі Трамп" – карикатурний образ американського президента у вигляді немовля в підгузках. Над натовпом майорять прапори Палестини і ЛГБТ-руху (*El Mundo*. – 11.11.2018 (<https://www.elmundo.es/internacional/2018/11/11/5be87d59e2704e88078b45e8.html>))

Нова ніч насильства та репресій в Нікарагуа

У Нікарагуа розганяли насильницькими методами групу протестувальників і заарештувала 38 з них, під час акції протесту проти президента країни **Данієля Ортеги**. Цей новий епізод насильства відбувся на тлі соціально-політичної кризи в Нікарагуа, яка вже залишила по собі сотні мертвих. Міжнародні організації призивають Ортегу поважати права громадян і свободу вираження (*El Mundo*. – 15.11.2018 (<https://www.elmundo.es/internacional/2018/10/15/5bc4727246163f062c8b45e6.html>))

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Які політичні сили підтримують з 2014 року реформи та європейську інтеграцію України?

Багато українських політичних рухів стверджують, що вони працюють над європейською інтеграцією та підтримують реформи. Єдиний спосіб перевірити це – подивитися, як вони голосують, – пише автор публікації. Автор робить висновки, що Блок **Петра Порошенка** голосує за реформи, а Юлія Тимошенко на словах є прихильник

європейської інтеграції, проте "Батьківщина" голосує проти реформ, що свідчать про дуже слабку прихильність Тимошенко до євроінтеграції (*New Eastern Europe*. – 15.10.2018 (<http://neweasterneurope.eu/2018/10/09/political-forces-supported-reforms-european-integration-since-2014>))

Меркель за продовження санкцій проти Росії

За підсумками переговорів з Президентом України **Петром Порошенком** канцлер Німеччини Ангела Меркель заявила про підтримку продовження санкцій ЄС щодо Росії. Під час свого візиту до Києва канцлер критикувала відсутність прогресу на сході України. «На жаль, Мінські домовленості не дотримуються. Якщо щось і відбувається, то по міліметру вперед, а час від часу стається і відхід назад. Тому Німеччина виступатиме за продовження санкцій», – заявила федеральний канцлер (*Der Tagesspiegel*. – 01.11.2018 (<https://www.tagesspiegel.de/politik/kanzlerin-in-kiew-merkel-fuer-verlaengerung-der-sanktionen-gegen-russland/23255934.html>))

Президент ФРН вперше відвідав церемонію до Дня перемир'я у Лондоні

Президент Німеччини **Франк-Вальтер Штайнмаєр** став першим німецьким лідером, котрий взяв участь у пам'ятних заходах Великобританії, присвячених річниці завершення Першої світової війни. Франк-Вальтер Штайнмаєр вшанував полеглих під час церемонії біля лондонського Кенотафа, пам'ятника загиблим під час Першої світової. На церемонії також були присутні члени королівської родини Великобританії, прем'єр-міністр Великобританії Тереза Мей, інші дипломати і політики. Президент ФРН Штайнмаєр покладав вінок до Кенотафа після принца Чарльза, котрий вшанував пам'ять загиблих від імені королеви Єлизавети вінком з червоних маків, традиційних для Британії квітів на спомин жертв війни. Присутність на урочисті церемонії у Лондоні лідера ФРН стала символічним знаком примирення між націями, що колись воювали між собою (*Deutsche Welle*. – 11.11.2018 (<https://www.dw.com/uk/96/a-46251341>))

Французький президент Еммануель Макрон застеріг від небезпеки націоналізму

В річницю завершення Першої світової війни президент Франції **Еммануель Макрон** застеріг лідерів держав від нестабільності миру і небезпеки націоналізму та закликав їх діяти разом над розв'язанням світових проблем. "Старі демони знову підіймаються. Ми

повинні ще раз підтвердити перед нашими народами нашу справжню та величезну відповідальність: передати нашим дітям світ, про який мріяли попередні покоління", – зазначив Макрон. Націоналізм він назвав "прямо протилежним" та "зрадою" патріотизму. "Кажучи: "Наші інтереси передусім, незалежно від того, що відбувається з іншими", ви знищуєте найбільш цінну річ, яку може мати народ, річ, яка дає йому життя, дає йому велич і є найважливішою: його моральні цінності", – сказав він. Французький президент закликав інших світових лідерів до єдності. "Разом ми можемо запобігти загрозам – глобальному потеплінню та руйнуванню навколишнього середовища, бідності, голоду, хворобам, нерівності, неосвіченості", – зазначив Макрон (*Deutsche Welle*. – 11.11.2018 (<https://www.dw.com/uk/83/a-46248953>))

Макрон вимагає більшого суверенітету Європи

Президент Франції **Еммануель Макрон** у Бундестазі присягнувся у "непохитності" німецько-французької дружби та вимагав посилення обороноздатності Європи. "Європа, та передусім німецько-французький дует у ній, зобов'язані утримати світ від скочування в хаос та вивести його на мирний курс. Тому Європа повинна стати більш сильною і самостійною", – заявив Макрон. За його словами, заради цього Європа повинна "відкрити нову сторінку" і взяти на себе більше відповідальності за свою оборону та безпеку. І для цього Європі потрібно більше суверенітету, наголосив Макрон, який виступив перед німецькими депутатами під час відзначення у Бундестазі Дня народної скорботи. «За свою оборону та безпеку Європі потрібно більше суверенітету, наголосив Макрон (*Deutsche Welle*. – 18.11.2018 (<https://www.dw.com/uk/B8/a-46346857>))

Трамп пригрозив Парижу митами на вина і покепкував з рейтингу Макрона

Президент США **Дональд Трамп** у Twitter розкритикував французького президента **Еммануеля Макрона** за низький рейтинг та пригрозив запровадити мита на вина. Американський президент зробив випад і особисто проти Макрона, зазначивши у окремому твіті, що Макрон має "дуже низький рівень підтримки у Франції, 26%, і безробіття на рівні майже 10%. Трамп також назвав несправедливим те, що Франція має "великі мита" на ввіз американських вин у той час, як США "має дуже малі мита". "Несправедливо, треба змінити!", – написав Трамп. У Єлисейському палаці відреагували на потік твітів Трампа словами "без коментарів" (*Deutsche Welle*. – 13.11.2018

(<https://www.dw.com/uk/a-46276597>)

Європейська армія: Меркель і Макрон – за, Трамп – проти

Канцлер Німеччини Ангела Меркель публічно підтримала ідею створити єдину європейську армію, висунуту президентом Франції **Еммануелем Макроном**. За її словами, «цей крок покаже, що в майбутньому війна між європейськими країнами неможлива, а також буде хорошим доповненням до сил НАТО». Водночас французьке видання «Liberation» відзначає стурбованість **Дональда Трампа** на тлі франко-німецької солідарності (*Liberation. – 14.11.2018* (https://www.liberation.fr/planete/2018/11/13/armee-europeenne-merkel-et-macron-solidaires-face-a-trump_1691909))

Чи підійшов час для суверенної Європи на протипагу американському впливу?

Президент Франції **Еммануель Макрон** зважився всерйоз підняти питання, значення якого може бути визначальним для найближчого майбутнього Європи. Йдеться про створення армії ЄС. Макрон висловив підтримку цієї ідеї, наголосивши на тому, що багато хто вже давно розуміють: європейська армія повинна послабити європейську залежність від США, пише хорватське видання «Advance», «**Дональд Трамп**, очікувано, буде в люті, хоча злитися йому варто тільки на самого» (*Advance. – 13.11.2018* (<https://www.advance.hr/tekst/europska-vojska-je-li-vrijeme-za-suverenu-europu-kontra-americkog-utjecaja/>))

Трамп: слова Макрона про європейську армію дуже образливі

Як «дуже образливі» описав **Дональд Трамп** слова **Еммануеля Макрона** щодо створення «справжньої європейської армії». Президент США, який прибув до Парижу аби відсвяткувати 100-річчя закінчення Другої світової війни, написав у Twitter, що "президент Макрон запропонував Європі побудувати свою армію, щоб захистити себе від США, Китаю та Росії". "Дуже образливо, але, можливо, спочатку Європі варто чесно сплатити справедливую плату за участь у НАТО, який у значній мірі субсидує США!" – зазначив **Дональд Трамп**. Він підкреслив, що США прагнуть "сильної Європи" і готові допомагати своїм союзникам. Утім, він знову наголосив на необхідності "справедливого" розподілу фінансування сфери оборони між країнами-членами Північноатлантичного альянсу. "Ми хочемо допомогти Європі, але це має бути по-чесному. Зараз розподіл тягара такий, що

він, в основному, лежить на Сполучених Штатах", – заявив Трамп (*Rzeczpospolita*. – 09.11.2018 (<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/181109313-Trump-Slowa-Macrona-o-europejskiej-armii-bardzo-obrazliwe.html>))

Макрон: Ідея європейської армії перегукується з прагненням Трампа

Президент Франції **Еммануель Макрон** вважає, що ідея створення європейської армії перегукується з прагненням президента США **Дональда Трампа** перерозподілити фінансовий тягар між членами НАТО. "Я поділяю думку президента Трампа, що нам потрібно набагато краще розподіляти тягар в НАТО, і тому я вважаю, що мої пропозиції щодо європейської оборони цілком відповідають цьому", – заявив Макрон після зустрічі з американським колегою в Єлисейському палаці в Парижі (*Deutsche Welle*. – 10.11.2018 (<https://www.dw.com/uk/B0/a-46239031>))

Ніколя Саркозі: „Потрібно розробити новий європейський договір”

В інтерв'ю колишній президент Франції **Ніколя Саркозі** розповів про пріоритети розвитку Європи в найближчі 60 років. Зокрема, він виступає за створення нової наднаціональної організації. При цьому Саркозі наголошує, що він був «єдиним, хто виступав проти вступу Туреччини в ЄС, і не шкодую про це. Жак Ширак і Франсуа Олланд підтримували це. Барак Обама теж просив мене про це. Як би там не було, сьогодні після обвалу турецької ліри потрібно протягнути руку 80 мільйонам турків. Зараз потрібно уявити собі нову наднаціональну організацію, до якої б увійшли три сторони: Європа, Туреччина і Росія. Так ми сформуваємо б політичний діалог високого рівня і почали б обговорення питань безпеки, тероризму та економічного співробітництва». Стосовно України экс-президент Франції наголосив, що до запропонованої ним національної організації «могли б увійти інші країни, які відіграють роль моста між європейським і російським простором, як Україна і Грузія. В результаті їм не довелося б вибирати між Європою і Росією, що зміцнило б безпеку нашого континенту» (*Le Point*. – 01.11.2018 (https://www.lepoint.fr/politique/grand-entretien-sarkozy-il-faut-mettre-un-nouveau-traite-europeen-sur-la-table-30-10-2018-2267423_20.ph))

БЛИЗЬКИЙ СХІД

Вбивство Хашоггі було умисним – прокуратура Саудівської Аравії

Вбивство саудівського журналіста Джамаля Хашоггі було умисним, заявила генпрокуратура Саудівської Аравії. Раніше влада країни стверджували, що журналіста вбили випадково. Президент Туреччини **Реджеп Таїп Ердоган** заявив, що вбивство журналіста Хашоггі було сплановано за багато днів. У своїй промові Ердоган також заявив, що слідство і суд по цій справі повинні проходити в Стамбулі (*BBC*. – 25.10.2018 <https://www.bbc.com/russian/news-46061393>))

У Саудівської Аравії ще є багато запитань щодо вбивства Джамала Хашоггі

Президент Туреччини **Реджеп Таїп Ердоган** написав статтю для «Washington Post», в якій розповів про позицію Анкари в зв'язку з убивством саудівського журналіста Джамалю Хашоггі. Зокрема, президент Турції вважає, «...що наказ убити Хашоггі надійшов від вищих чиновників уряду Саудівської Аравії». Ердоган підкреслив, що Туреччина і Саудівська Аравія перебувають у дружніх стосунках. При цьому він не вірить в те, що вказівку про знищення Хашоггі віддав особисто король Сальман, але, за його словами, дружба з Ер-Ріядом не означає, що Туреччина буде ігнорувати це вбивство. Президент Туреччини також не став прямо звинувачувати фактичного правителя Саудівської Аравії – наслідного принца Мухаммеда бен Сальмана (*Washington Post*. – 03.11.2018 (https://www.washingtonpost.com/news/global-opinions/wp/2018/11/02/recep-tayyip-erdogan-saudi-arabia-still-has-many-questions-to-answer-about-jamal-khashoggis-killing/?utm_term=.8776232c8b8))

Жаїр Болсонару хоче перенести посольство Бразилії в Ізраїлі до Єрусалиму

Новообраний президент Бразилії сказав, що він має намір перенести посольство своєї країни в Ізраїлі з Тель-Авіва до Єрусалиму. За словами **Жаїра Болсонару**, Ізраїль – суверенна держава, яка може самостійно вирішити, де розташована його столиця. З огляду на це Бразилія ухвалить рішення про дислокацію дипмісії. Він також сказав, що посольство Палестини у Бразилія розташоване "занадто близько до президентського палацу" і його буде переміщено. Палестина, за словами Болсонару, «має спочатку стати державою, а потім претендувати на відкриття посольства в його країні» (*El Mundo*. – 01.11.2018 <https://www.elmundo.es/internacional/2018/11/01/5bdaff3946163faaba8b4686.html>))

НАТО

Генерал Петр Павел вважає, що Росія – більша загроза, ніж тероризм. Земану і

Клаусу це не сподобається

Заяви генерала Петра Павла можуть не сподобатися президенту Чехії **Мілошу Земану** і його співробітникам в замку, а також деяким іншим політикам. Генерал виступив на дебатах під назвою «НАТО в XXI столітті й чеська армія» в Інституті «СЕВРО» в Празі. За його словами, міжнародний тероризм є «однією із загроз, але не настільки загрозливий для Чеської Республіки» як вплив на державу політики Росії. Генерал вважає, що «ми також знаходимося під впливом російської діяльності, і про це небезпечно забувати». Автор підкреслює, що «для Земана і Клауса також не проблема прикрасити конференцію свого друга Путіна і агента КДБ Джакуна на острові Родос». Генерал критикує чинного президента Чехії за те, що «Земану також відомо, що на сході України немає російських солдат, у чому його запевнив очільник МЗС Росії Сергій Лавров» (*Forum24. – 09.11.2018* (<http://forum24.cz/general-petr-pavel-soudi-ze-rusko-je-vetsi-hrozba->))

Президент Грузії заявив про продовження інтеграції в НАТО і ЄС

Георгій Маргвелашвілі, президент Грузії заявив на відкритті міжнародної конференції з питань оборони і безпеки Грузії в Батумі про те, що країна продовжить слідувати курсом на інтеграцію в НАТО і ЄС. Маргвелашвілі зазначив, що «ми вважаємо, що членство в НАТО стане гарантом суверенітету і територіальної цілісності Грузії в рамках міжнародно-визнаних кордонів країни, Грузія продовжить курс на повноцінну інтеграцію в ЄС і НАТО», і додав, що «...Грузія продовжить реформи, спрямовані на наближення до стандартів НАТО та ЄС». Маргвелашвілі дав позитивну оцінку розвитку співпраці Грузії з НАТО підкресливши, що Грузія добилася великих успіхів на шляху інтеграції в НАТО, співпраця з альянсом розвивається на дуже високому рівні і з високою інтенсивністю. Президент сказав, що дуже важливим і значущим є активна участь Грузії в міжнародній миротворчій операції в Афганістані (*Грузія Online. – 03.11.2018* (<https://www.apsny.ge/2018/pol/1541273028.php>))

Міло Джуканович: «Прогрес на Балканах поставлений під сумнів»

Президент Чорногорії **Міло Джуканович** дав інтерв'ю виданню «Le Figaro», у якому сказав, що «Чорногорія була єдиним кандидатом до вступу до західної сім'ї, цінності якої ми підтримуємо. Процес почався з вступу в НАТО і завершиться інтеграцією в Європейський Союз. Історично і культурно ми завжди були близькі до Росії. Але в останні

роки наші відносини значно погіршилися. Я навіть можу сказати, що вони ніколи не були такі погані. Чорногорія підтримала політику європейських санкцій проти Росії після анексії Криму» (*Le Figaro*. – 11.11.2018 (http://www.lefigaro.fr/international/2018/11/12/01003-20181112ARTFIG00256-djukanovic-les-progres-dans-les-balkans-sont-remis-en-cause.php?redirect_premium))

ОБСЄ

Президент РК пропонує створити в Азії аналог ОБСЄ

Президент РК **Нурсултан Назарбаєв** на IV засіданні «Astana Club» запропонував створити азіатську організацію з безпеки та співробітництва, сформувавши її на основі Ради зі взаємодії і заходів довіри в Азії – НВЗДА. "Азії потрібна, мені здається, своя організація колективної безпеки. Думаю, її поява – це питання часу. Казахстанська ініціатива Ради зі взаємодії заходів довіри в Азії, в якому зараз беруть участь 30 держав азіатського континенту, могла б стати фундаментом для майбутньої організації з безпеки і співпраці в Азії. Ця організація по Азії і ОБСЄ разом могли б сформувати зону безпеки на всьому євразійському субконтиненті. на шляху до реалізації цієї ідеї в якості першого кроку пропоную провести спільне до консультативне засідання ОБСЄ, НВЗДА, АСЕАН з безпеки", – сказав Нурсултан Назарбаєв. За його словами, секретаріати даних зазначених об'єднань могли б зустрітися для звірки позицій. Крім того, Глава держави запропонував вирішувати проблеми торгових воєн через реформування Світової організації торгівлі (*Казахстанская правда*. – 12.11.2018 (<https://www.kazpravda.kz/news/prezident2/prezident-rk-predlagaet-sozdat-v-azii-analog-obse>))

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Розкол православ'я є ударом для Патріарха

Відділення Української православної церкви від Московського Патріархату призвело, мабуть, до найглибшої кризи в православ'ї з часів розколу між католиками і православними тисячу років тому. "Кремль перетворює її в інструмент для реалізації своїх інтересів – насамперед в Україні. Подейкують, що президент **Путін** обговорював свої дії в Україні з Кирилом", – пише автор. Не дивно, що РПЦ втрачає свої позиції в Україні – вона ніколи не була там фактором, що згладжує гостроту конфлікту (*Der Standard*. – 17.10.2018 (<https://derstandard.at/2000089480705/Kirchenspaltung-bei-den-Orthodoxen-Ohrfeige-fuer-den-Patriarchen>))

Хто „втратив” Крим?

Чинний президент США **Дональд Трамп** звинуватив свого попередника **Барака Обаму** в тому, що він «дозволив» Росії анексувати Крим. «Це президент Обама дозволив цьому статися», – сказав він. Щось подібне Трамп говорив уже не раз. У цьому році він поскаржився, що Обама «дозволив Криму піти», і заявив: «Я міг зайняти в цій справі абсолютно іншу позицію». Через тиждень Трамп сказав: «Президент Обама втратив Крим, тому що президент Путін не поважає президента Обаму». Припущення про те, що дії Росії визначаються відношенням їх керівника до нашого, здається дуже дивним. Тут повністю ігнорується та обставина, що у Росії є інтереси і цілі, що не мають ніякого відношення ні до нас, ні до наших президентів. У більшості повідомлень про ці висловлювання Трампа звучить думка про те, що він вирішив покласти провину за анексію на Обаму. Але це далеко не так важливо, як підтекст заяв Трампа, що має на увазі, що американський президент може «дозволяти» або «не дозволяти» іншим великим ядерним державам ті чи інші дії. Заява про те, що Обама «дозволив» анексувати Крим, передбачає, що він міг і повинен був це запобігти. Але він не міг зробити нічого, крім розв'язання війни проти Росії, яка могла привести до третьої світової війни. Однак Трамп, вважає автор, через своє невігластво і агресивні інстинкти думає інакше (*The American Conservative*. – 09.11.2018 (<https://www.theamericanconservative.com/larison/who-lost-crimea>))

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Угода між Мальдівами та Китаєм є "односторонньою", вважає колишній президент Нашид

Колишній президент, глава "Демократичної партії Мальдів" і радник президента **Мохамед Нашид** заявив, що Мальдіви збираються вийти з угоди про вільну торгівлю з Китаєм. За його словами, торгівля між Мальдівами і КНР є «односторонньою». Він пояснив, що великий дефіцит торгового балансу робить угоду про вільну торгівлю вкрай не вигідною для Мальдів. Угода про вільну торгівлю з Китайською Народною Республікою була підписана колишнім президентом Мальдів Абдуллою Яміном ще в грудні минулого року в ході його візиту в Пекін. За словами адміністрації колишнього президента, зазначена угода повинна була диверсифікувати економіку країни і позитивним чином вплинути на її торговий баланс (*BBC*. – 19.11.2018 (<https://www.bbc.com/news/world-asia-46269504>))

Президент Бразилії Болсонару ввів Китай у «електричний шок»

Новообраний президент Бразилії **Жаїр Болсонару** уособлює собою шлях «освіченого капіталізму» і сприятиме більш тісному зближенню Сполучених Штатів і Бразилії, яка стане bastionом націоналістичного популізму в регіоні, де соціалістична Венесуела переживає економічний крах, а в Аргентині заправляє МВФ. Зокрема, президент Бразилії Жаїр Болсонару виступає проти продажу енергетичних активів Китаю. Він різко критикує посилення ролі китайських інвесторів у бразильській економіці. «Китай підкоряє Бразилію, і це тривожить. Вони інвестують у гірничодобувну промисловість, сільське господарство, енергетику, порти і аеропорти», – обурився Ж. Болсонару, пообіцявши обмежити можливість продажу бразильських компаній китайцям (*Reuters*. – 05.11.2018 (<https://de.reuters.com/article/us-brazil-election-breakingviews-idDEKCN1NA07W>))

Хасан Роухані каже, що Іран буде продовжувати експорт сировини та не піддається тиску США

Іран продовжить експортувати нафту, незважаючи на санкції США, які президент Ірану **Хасан Роухані** назвав частиною психологічної війни, приреченої на провал. Зазначається, що відновивши санкції проти Ірану, Вашингтон хоче змусити Тегеран відмовитися від своїх ракетних програм, обмежити його ядерний розвиток та зменшити його вплив на військові угруповання з Сирії до Лівану та Ємену. "Ми не поступимося цьому тиску, який є частиною психологічної війни, розпочатої проти Ірану", – заявив Роухані під час виступу в місті Хой (*El Mundo*. – 19.11.2018 (<https://www.elmundo.es/internacional/2018/11/19/5bf290d022601d844c8b459f.html>))

Стенограма інтерв'ю президента Дональда Трампа виданню «Wall Street Journal»

У своєму інтерв'ю президент США **Дональд Трамп** говорить про відносини США і Саудівської Аравії, Федеральний резерв, економіку, торгівлю та інше. Наразі журналісти запитують його про найактуальнішу тему останніх тижнів – вбивство Хашоггі та участь в ньому саудівців. Трамп визнає, що це було жахливо, проте відмовляється звинувачувати саудівських партнерів напряду. Крім того, Дональд Трамп критикував свого попередника **Баракка Обаму**, зокрема наголошуючи, що він дуже незадоволений ФРС, «тому що у Обама були нульові процентні ставки, а у мене вони майже нормального рівня – або навіть абсолютно нормального, дивлячись з ким ви будете говорити. Дайте мені нульові ставки, і

тоді подивимося. У нього були липові рахунки, тому що вони підтримувалися нульовими ставками». Трамп наголошує, що «Обама виграв дещо від того, що у нього було краще умови, набагато більше потенційних можливостей для прибутку, оскільки це було в нижній точці циклу. Хоча забудьте це. У Обама були нульові ставки. Один посправжньому крутий чоловік сказав мені минулого тижня: «Якби все те, що зробив Трамп, він зробив би при тих ставках, що були в момент його вступу на посаду, у нас була б найсильніша економіка в історії – хоча, звичайно, взагалі-то вона у нас і зараз така» (*The Wall Street Journal*. – 24.10.2018 <https://www.wsj.com/articles/transcript-of-president-trumps-interview-with-the-wall-street-journal-1540388205>))

СПІВРОБІТНИЦТВО В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

Діас-Канель провів зустріч з британськими парламентаріями і представниками організації «Ініціатива Куба»

Президент Куби Мігель Діас-Канель провів зустріч з членами палати лордів Великобританії з питань співробітництва в галузі культури, спорту і освіти. Кубинський президент запропонував налагодити двосторонню співпрацю, а британські парламентарії висловили ряд міркувань з цього приводу. Діас-Канель обмінявся думками з представниками політичних кіл Великобританії в Вестмінстерському палаці, в якому розміщуються обидві палати парламенту цієї країни (*Cubadebate*. – 13.11.2018 (<http://www.cubadebate.cu/noticias/2018/11/13/diaz-canel-intercambia-con-parlamentarios-britanicos-y-representantes-de-iniciativa-cuba/#.W-wp-opoS1t>))

АВТОРИТЕТ ПРЕЗИДЕНТІВ

УКРАЇНА

Порошенко повторив вчинок Путіна при зустрічі з Меркель

Під час візиту канцлера Німеччини Ангели Меркель до України з одноденним візитом український Президент Петро Порошенко на початку зустрічі подарував главі німецького уряду букет квітів. Журналісти побачили у цьому жесті Порошенка аналогічний вчинку Володимира Путіна під час візиту канцлера Німеччини в Сочі, під час якого президент Росії Володимир Путін вручив їй квіти. Німецький таблоїд «Білд» побачив у цьому вчинку прояв сексизму, адже даруючи канцлеру квіти президент підкреслив, що вона лише жінка. Журналісти дивуються, що Петро Порошенко повторив вчинок свого російського колеги, попри те, що перебуває з ним у досить напружених стосунках. У службі президентського протоколу заявили, що дарування квітами – це лише знак уваги

(Независимая Молдова. – 11.11.2018 (<https://noi.md/ru/v-mire/zapad-uzrel-v-jetom-zheshet-poroshenko-povtoriti-hod-putina>))

МОЛДОВА

Ігор Додон очолив рейтинг найпопулярніших політиків Молдови

Інститут маркетингу та дослідження громадської думки опублікував результати опитування щодо рейтингу найпопулярніших політиків серед громадян Республіки Молдова. На першому місці знаходиться діючий президент країни **Ігор Додон** – він користується довірою 44,2% опитаних. Павел Філіп знаходиться на другому місці з рейтингом довіри в 37%. Третє місце займає Володимир Воронін з 32%. Оргеєвський мер Ілан Шор на четвертому місці – йому довіряють 30% опитаних громадян. Топ популярних політиків закриває Влад Плахотнюк з 27%, що майже в два рази менше, ніж у президента Ігоря Додона. Майя Санду і Адріан Нестасе не ввійшли в рейтинг, кожен з них набрав трохи більше 20%. В опитуванні брали участь 1 475 респондентів, допустима статистична похибка від опублікованих результатів 2,5% (*Блокнот. – 14.11.2018 (http://bloknot-moldova.md/news/igor-dodon-vozglavil-reyting-samykh-populyarnykh-p-1037431?sphrase_id=676574)*)

Ігор Додон: виповнилося два роки з дня обрання народного президента

З того часу як у другому турі президентських виборів у Молдові перемогу отримав **Ігор Додон**, минуло два роки. За цей час президент, маючи найменше повноважень з усіх президентів Молдови, зробив, проте, для країни найбільше. Наразі президента і його команду турбує той факт, що на сьогодні в суспільстві дискутується питання про його здатність виконати свої передвиборні обіцянки. Частина обіцяного президент виконав, а іншу частину, як неодноразово наголошував і Президент, і члени його команди, неможливо реалізувати в нинішніх умовах постійного блокування його ініціатив з боку парламенту і уряду. Тут у президента є виправдання, розумно використовуючи яке він примудряється уникати падіння рейтингу. Це позбавлення його низки повноважень і постійне блокування владою його ініціатив, періодичне відсторонення від посади. Але рейтинги президента залишаються високими не тільки з цих причин, а й тому що у значної частини електорату є великі очікування в зв'язку з найближчим майбутнім. Якщо ПСРМ здобуде перемогу на парламентських виборах 24 лютого 2019 року і сформує свій уряд, а Ігор Додон виконає свою обіцянку ввести в Молдові президентське правління, у нього, безсумнівно, з'явиться набагато більше можливостей, щоб виконати всі свої передвиборчі

обіцянки, і друга половина терміну його мандата буде виглядати ще більш ефективною (*Блокнот. – 13.11.2018 (http://bloknot-moldova.md/news/igor-dodon-prokommentiroval-initsiativu-po-snizhen-1036996?sphrase_id=676574)*)

ЕСТОНІЯ

Розділовий знак має значення

Президент Естонії **Керсті Кальюлайд** потрапила у вкрай незручну ситуацію. Вступаючи на конференції з питань е-держави і технологій майбутнього, президент говорила про роботів, яких у нашому житті стає все більше. Одна з фраз у переказі журналіста образила величезне співтовариство, що об'єднує людей з особливими потребами. Було ж там написано так: «За оцінкою Кальюлайд, небезпечно, наприклад, те, що середній робот, який вміє робити щось специфічне, в спілкуванні з людьми є звичайним аутистом – він дурний, а ми не в стані цього враховувати». З такої словесної конструкції однозначно виходить, що президент назвала аутистів дурними. Навіть більше завуальована думка в нашому політкоректному світі, де давно вже немає місця інвалідам, а залишаються тільки люди з особливими потребами чи вадами здоров'я, може викликати неабиякий скандал, а тут таке. Небайдужі люди стали передавати обурення по ланцюжку. При цьому мало хто задумався про те, що це навіть не було прямою цитатою з промови Керсті Кальюлайд. Та й в подібному вільному переказі один лише розділовий знак міг передати думку зовсім інакше. Досить замість тире поставити крапку і почати нову пропозицію, в результаті чого займенник «він» краще буде замінити словом «робот», щоб нівелювати скандал (*МК-Эстония. – 14.11.2018 (<https://www.mke.ee/mnenie/andrej-titov-znak-prepinaniya-imeet-znachenie>)*)

РОСІЯ

Путін у Парижі: великі радощі маленької людини

Рукоштовання, якими в Парижі обмінявся президент Росії і президент США **Дональд Трамп**, стало однією з головних тем багатьох. Пропагандистські ЗМІ РФ радісно показали, що рукоштовання двох керівників є доказом того, що їх президент не "токсичний" і все ще "рукопожатен". Однак причин для радості там не багато. Судячи з відео, **Путіну** довелося самому підійти до Трампа, який стояв на вищій сходинці, щоб привітатися. Досить красномовним є й вираз обличчя американського президента. Поки Путин посміхається, Трамп тримається досить суворо. Йдучи, агресор поплескав Трампа по тому, до чого дістав, по передпліччю. Американський лідер після цього відразу ж показово струснув пальто (*Deutsche Welle. – 12.11.2018 (<https://www.dw.com/uk/B8/a-46258714>)*)

США

Сандерс: "Президент США – патологічний брехун"

Берні Сандерс був переобраний у Вермонті на третій термін в Сенаті. У своїй переможній промові він напав на президента **Трампа** і сказав, що американський народ буде чинити опір. Раніше Берні Сандерс назвав Дональда Трампа патологічним брехуном, який веде країну до авторитаризму. «Схоже, що Дональд Трамп патологічний брехун, який просто не може контролювати себе. Він бреше знову і знову», – сказав Сандерс (*BBC. – 07.11.2018 (https://www.bbc.com/news/av/world-us-canada-46119913/sanders-president-of-the-us-is-a-pathological-liar)*)

Маккрістал: "Трамп – не лідер, який потрібен Америці"

Генерал Стенлі Маккрістал заявив, що США стикнулися з кризою лідерства і **Трамп** – не той лідер, якого потребують США. Генерал Стенлі Маккрістал, колишній командувач МССБ і американські війська в Афганістані заявив, що США зіткнулися з кризою лідерства. Він сказав Сарі Монтегю Хардтеку, що президент США Трамп досі був успішним лідером, що він виграв у влади, але додав: «Він домігся успіху завдяки певним набором показників. Я не вважаю, що це показники або цілі, які найкраще підходять для Сполучених Штатів». Він пояснив, що політика в США стимулювала як індивідуальну поведінку в політиці, так і крайнощі як на лівому, так і на правому. «Робоча демократія залежить від інформованого електорату, який готовий піти на компроміс», – сказав генерал Маккрістал (*BBC. – 07.11.2018 (https://www.bbc.com/news/av/world-us-canada-46131512/gen-mcchrystal-president-trump-not-leader-america-needs)*)

Трамп звинуватив президентів країн Балтії у початку війни в Югославії

Президент США **Дональд Трамп** звинуватив Литву, Латвію і Естонію в тому, що вони влаштували війну на початку 1990-х років, яка привела до розпаду Югославії. Повідомляється, що Трамп припустився помилки в ході зустрічі в Білому домі з президентом Литви Далею Грібаускайте, президентом Латвії Раймондом Вейоніс і президентом Естонії Керсті Кальюлайд. Балтійські лідери не відразу зрозуміли, в чому Трамп їх звинувачує. Їм знадобився деякий час, щоб зрозуміти, що Трамп переплутав країни Балтії з Балканами. За даними видання, помилка Трампа здається ще більш дивною, враховуючи, що його дружина Меланія родом зі Словенії, яка була частиною Югославії

(*Newsweek*. – 11.11.2018 (<https://www.newsweek.com/trump-confused-baltics-balkans-and-accused-confused-leaders-starting-yugoslav->))

Трампа звільнив свого радника через її конфлікт з першою леді

Дружина президента США **Дональда Трампа** Мелані посварилася з заступницею радника з національної безпеки Мірою Рікардель. Не минуло й доби, як Рікардель залишила Білий дім. Днем раніше Меланія Трамп через свого прес-секретаря поширила заяву про те, що, "на думку канцелярії першої леді, Рікардель більш не заслуговує честі працювати в Білому домі". За повідомленнями американських ЗМІ, конфлікт між Меланією Трамп та Мірою Рікардель стався кілька тижнів тому через організаційні питання, пов'язані з візитом першої леді в Африку – її першою самотійною закордонною поїздкою (*Deutsche Welle*. – 15.11.2018 (<https://www.dw.com/uk/96/a-46302109>))

Дональд Трамп проти джунглів

Америка за часів **Дональда Трампа**, вважає автор, відрізняється двома основними способами. По-перше, Америка Трампа не вважає себе гальванізацією і захисником ліберального глобального порядку, який за останні 70 років приніс більше миру, процвітання і демократії в більшу кількість куточків світу, ніж будь-коли в історії, – кидаючи виклик природному порядку речей, який є постійним джунглі-подібним конфліктом, протекціонізмом і правилом сильних. По-друге, Америка Трампа не боїться брати участь в насильницькому здійсненні влади проти будь-якого ворога чи друга, щоб отримати економічну або геополітичну перевагу – незалежно від того, наскільки велика або мала, – і в той же час готова ігнорувати будь-які порушення прав людини або вбивства будь-якої країною, яку він вважає дружнім для Трампа особисто або не цікавить його геополітично (*The New York Times*. – 02.11.2018 (<https://www.nytimes.com/2018/10/09/opinion/donald-trump-international-relations-diplomacy.html>))

Репортажі про Трампа і Путіна на тлі війни проти істини

Історія **Дональда Трампа** про світ є помилковою і корисливою, вважає автор. Його прихильники-республіканці живуть у своїй власній окремій всесвіту знань, годуються і затверджуються «Fox News» і консервативним розмовною радіо. Вони вважають, що

президент є жертвою змови з глибоким державою. У мисленні є поділ – епістемологічний бар'єр, який створює ворожі племена, їх і нас. Ми бачимо, як популісти правого спрямування намагаються створити самостійну версію «реальності». Згадайте про Дональда Трампа і його заяві – спростуванням якого є безліч фотографій – що на церемонію його інавгурації прийшло більше людей, ніж на інавгурацію Обама. Або вірного помічника Трампа Руді Джуліані, який повідомив каналу «NBC», що президент настане відповідати на питання під присягою в рамках розслідування спецпрокурора Роберта Мюллера. «Правда – це не правда», – заявив Джуліані. Трамповська версія світу фальшива і своєкорисливих. І успішна. Його прихильники-республіканці живуть у своїй власній всесвіту, підживлює каналом «Fox News» і консервативними радіостанціями. Вони вірять, що президент – жертва змови глибинного держави. В їхній свідомості існує розлом – епістемологічний бар'єр, який створює ворогуючі племена, «їх» і «нас» (*The Guardian*. – 15.10.2018 (<https://www.theguardian.com/membership/2018/oct/13/reporting-on-trump-and-putin-amid-the-war-on-truth>))

Якщо раніше не хотів говорити, то тепер Обама все частіше згадує свого наступника

Голос колишнього президента США **Барака Обама** має спосіб піднятися до високого тону подиву, коли він говорить про свого наступника, майже так само, як ніби він все ще не може повірити, що Виконавчий особняк, який він займав протягом восьми років, тепер є домом президента Трампа. Протягом більшості останніх двох років він курих його наодинці, тільки зрідка висловлювався. Але коли він восени цього року потрапив в передвиборну кампанію, пан Обама голосно і часто викликав своє роздратування, нав'язуючи своєму наступнику більш чіткий, більш систематичний підхід, ніж будь-який колишній президент за три чверті століття (*New York Times*. – 02.11.2018 (<https://www.nytimes.com/2018/11/02/us/politics/obama-trump-campaign->))

ФРАНЦІЯ

Франсуа Олланд анонсує своє повернення в політику: "Я повернусь"

Через півтора роки після виходу з Елісейського палацу колишній французький соціалістичний президент **Франсуа Олланд** оголосив, що повернеться в політику. "Я повернусь", – про це колишній французький президент сказав під час підписання копій своєї книги про баланс свого президентства "Уроки влади". Успіх продажів його книги,

проданої тиражем понад 110 000 екземплярів, змусив його думати, що французи готові його послухати. Однак це буде непросто. Його популярність становить від 18 до 20%. Згідно з опитуванням «Ifop». Олланд кілька місяців просував свою книгу і фліртував з думкою про можливе повернення на політичну арену, хоча до цих пір він так не говорив.

(El Mundo. – 14.11.2018
(<https://www.elmundo.es/internacional/2018/11/14/5bec229de2704ea7618b485f.html>))

Еммануель Макрон: Шестеро осіб планували "атаку" на президента Франції

За словами офіційних осіб, у Франції заарештовано шість осіб за підозрою в плануванні проведення «насильницької» атаки на президента **Еммануеля Макрона**. Люди, які, як повідомляється, були п'ятьма чоловіками і жінкою, були взяті французькими службами безпеки в Бретані, на північному сході й південному сході Франції. В даний час розслідування проводиться за статтею «злочинна терористична акція», – сказало судове джерело. Відомості про підозрюваних і передбачувані ділянки ще не опубліковані. «Це розслідування розглядає події, які є невизначеними на даному етапі, у яких були застосовані насильницькі дії проти президента республіки», – сказали прокурори (*BBC. – 06.11.2018* (<https://www.bbc.com/news/world-europe-46114092>))

ВЕНЕСУЕЛА

Президент Венесуели Ніколас Мадуро назвав віце-президента США Майка Пенса "божевільним екстремістом"

Президент Венесуели **Ніколас Мадуро** назвав віце-президента США Майкла Пенса «божевільним екстремістом». Так президент Венесуели відреагував на звинувачення у фінансуванні каравану біженців, що прямує до американського кордону. «Якби це казав не божевільний екстреміст Майк Пенс, можна було б просто посміятися, але вже починається імперіалістична параноя, яка звинувачує мене у всьому, що станеться», – заявив Мадуро. За словами глави Венесуели, американська влада відчуває «одержимість, тому що вони не змогли повалити» діючий в країні режим. Пославшись на розмову з лідером Гондурасу Хуаном Орландо Ернандесом, віце-президент США заявив, що караван мігрантів був організований за сприяння венесуельського уряду (*The Washington Times. – 24.10.2018* (<https://www.washingtontimes.com/news/2018/oct/24/nicolas-maduro->))

ІРЛАНДІЯ

Ірландський "поет-президент" повинен буде підбирати відповідні слова

Найважливішим моментом першого терміну повноважень президента Ірландії **Майкла Гігінса** був його перший державний візит до Сполученого Королівства у 2014 році. У поєднанні з помпою та поезією він наголосив на трансформації у британсько-ірландських відносинах – примиренні, побудованому на підставі мирного процесу в Північній Ірландії. Але тепер, коли Brexit напружує ці відносини перший громадянин Ірландії повинен знаходити правильні слова і жести у відносинах з Англією (*BBC. – 27.10.2018 (https://www.bbc.com/news/world-europe-45995910)*)

БРАЗИЛІЯ

Жаїр Болсонару: хто підтримує нового президента Бразилії?

Бразильці обрали далекоглядного президента **Жаїра Болсонару**, який поставив боротьбу з злочинністю в центрі своєї кампанії, адже для багатьох бразильців боротьба з насильством є пріоритетом номер один. У минулому році в Бразилії було зареєстровано 63 880 вбивств, і його прихильники кажуть, що насильство вийшло з ладу. Пан Болсонару хоче лібералізувати закони про зброю, скоротити вік кримінальної відповідальності до 16 років та надати більше повноважень поліції, щоб вони могли стріляти в злочинців (*BBC. – 29.10.2018 (https://www.bbc.com/news/world-latin-america-45979682)*)

"Вона не заслуговує бути згвалтованою" та інші полемічні фрази ультраправого Жаїра Болсонаду

Новообраний президент Бразилії **Жаїр Болсонару** згадує діяльність і хунти, яка керувала Бразилією до 1985 року. При цьому президент висловлюється в дусі "мало розстрілювали", з презирством ставиться до захисників прав жінок і сексуальних меншин, ображає в своїх промовах іммігрантів і національні меншини. За ці висловлювання його прозвали «тропічним Трампом» або «Трампом тропіків», проводячи паралелі між ним і Дональдом Трампом. «Я б не згвалтував тебе, тому що ти не варта цього» – так він звернувся до Марії до Розаріо – бразильської вчительки і політика й замість вибачення, він пояснив в інтерв'ю, що не зробив би цього, тому що вона «не заслуговує цього так, як вона потворна». Відносно гомосексуальних меншин Болсонару постійно підкреслює, що «я був би нездатний любити гомосексуального сина», що він вважав за краще, щоб його син «...помер у результаті нещасного випадку, ніж з'явився поряд з якимось хлопцем з вусами» (*El Mundo. – 30.10.2018 (https://www.elmundo.es/internacional/2018/10/08/5bbb190046163fa4a48b456e.html)*)

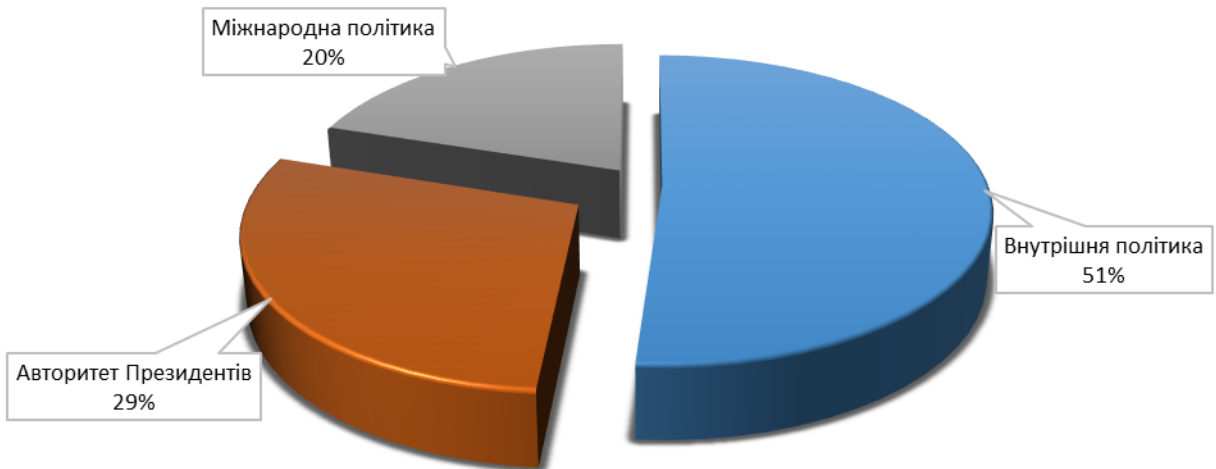
ГАЇТІ

На президента Гаїті вчинили замах

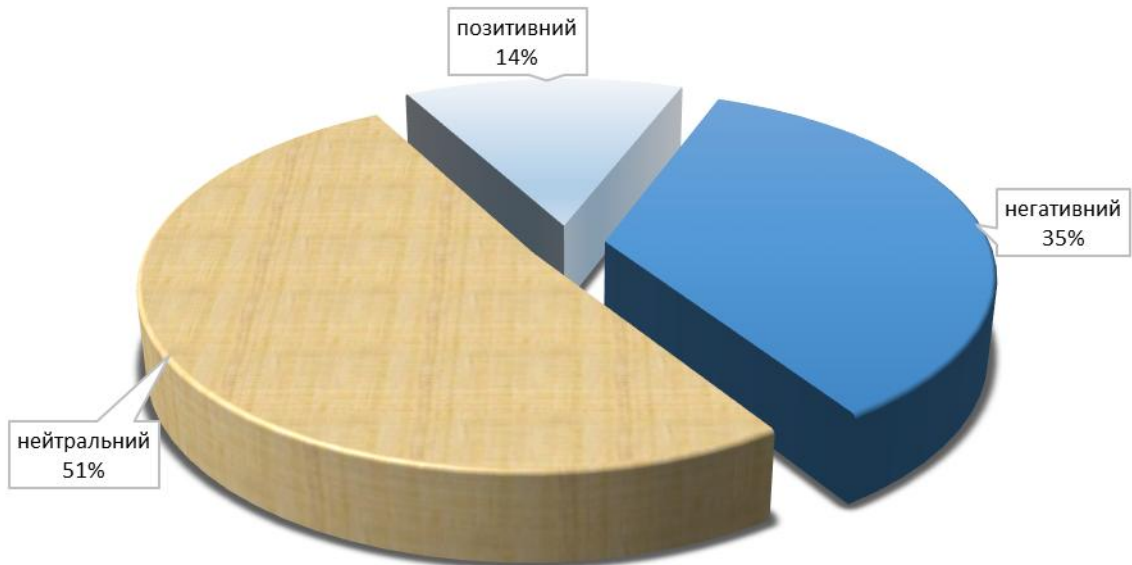
Президента Гаїті **Жовенеля Моїза** обстріляли під час церемонії, присвяченій 212-й річниці смерті засновника держави й національного героя країни Жан-Жака Дессаліна. Президент серйозно не постраждав завдяки злагодженим діям своєї охорони і був евакуйований у безпечне місце. Стрільянина почалася під час покладання квітів до меморіалу. Внаслідок обстрілу поранено трьох співробітників охорони глави держави, одного з них у голову. Правоохоронці займаються пошуком нападника (*Haiti News*. – 17.10.2018 (<https://www.haitilibre.com/en/news-25855-haiti-flash-attempt-attack-against-president-moise.html>))

ІНФОГРАФІКА

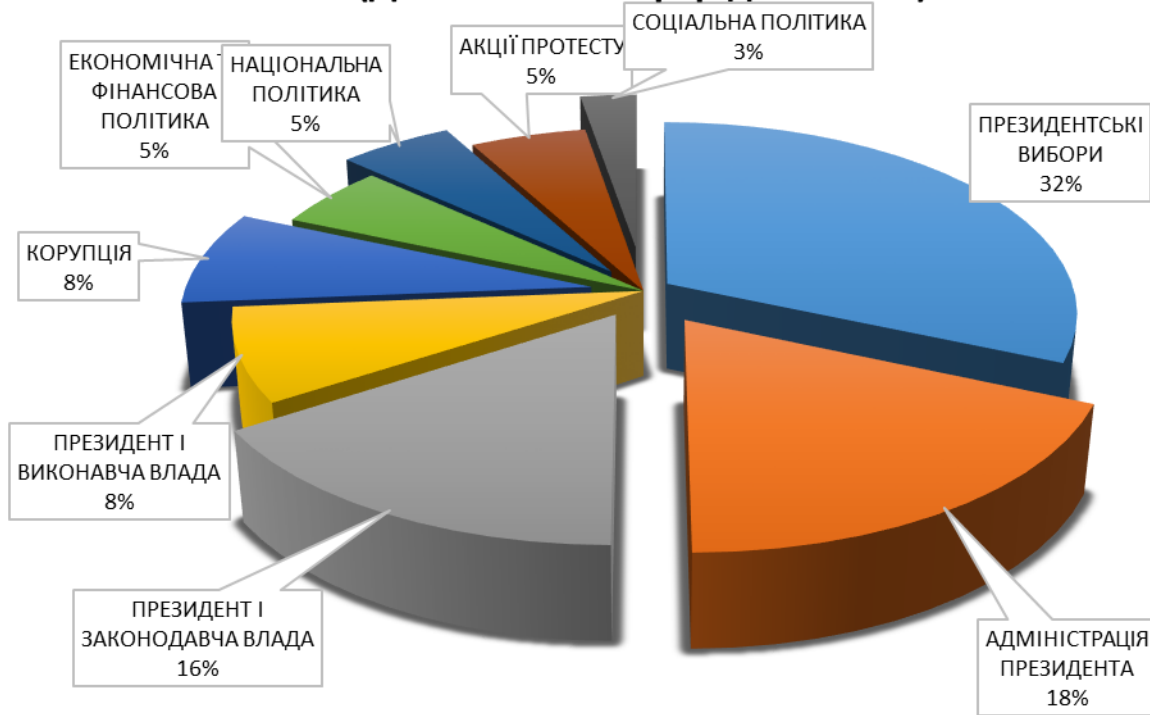
ВИСВІТЛЕННЯ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ У ЗМІ (Доля публікацій за тематикою)

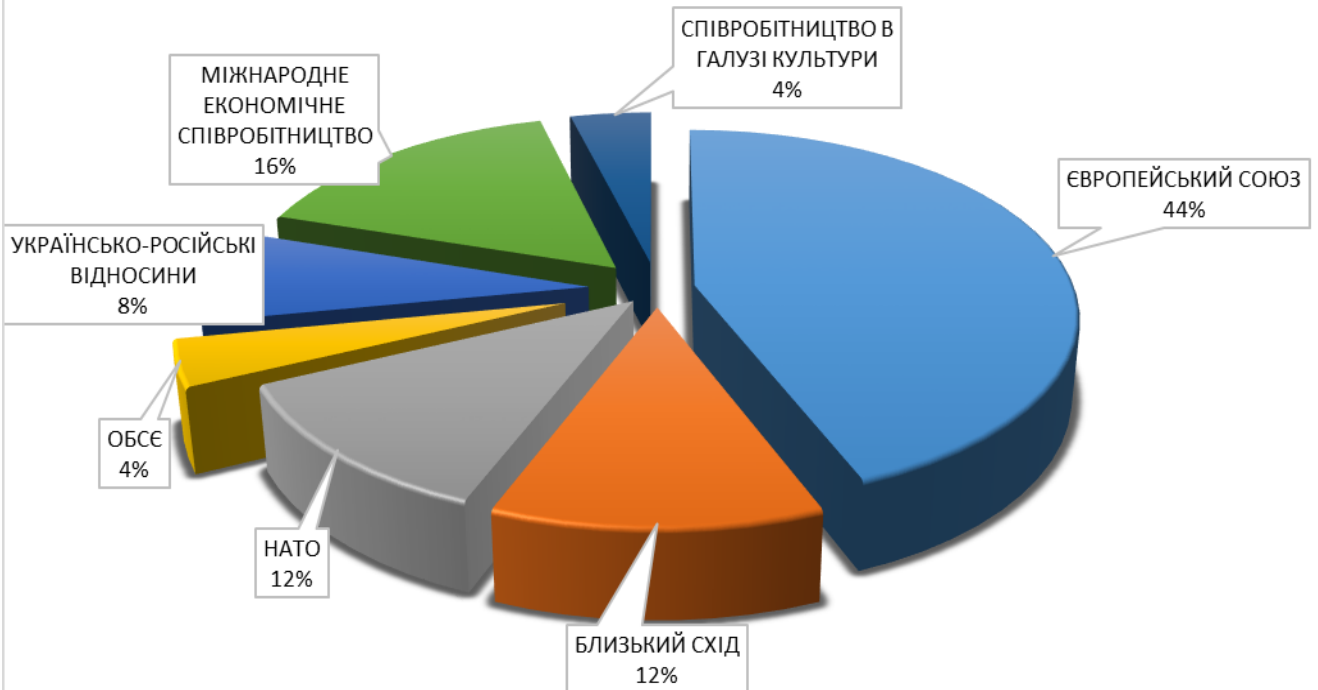
ТОНАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ (оціночний розподіл публікацій)

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ (Дольова вага сфер діяльності)

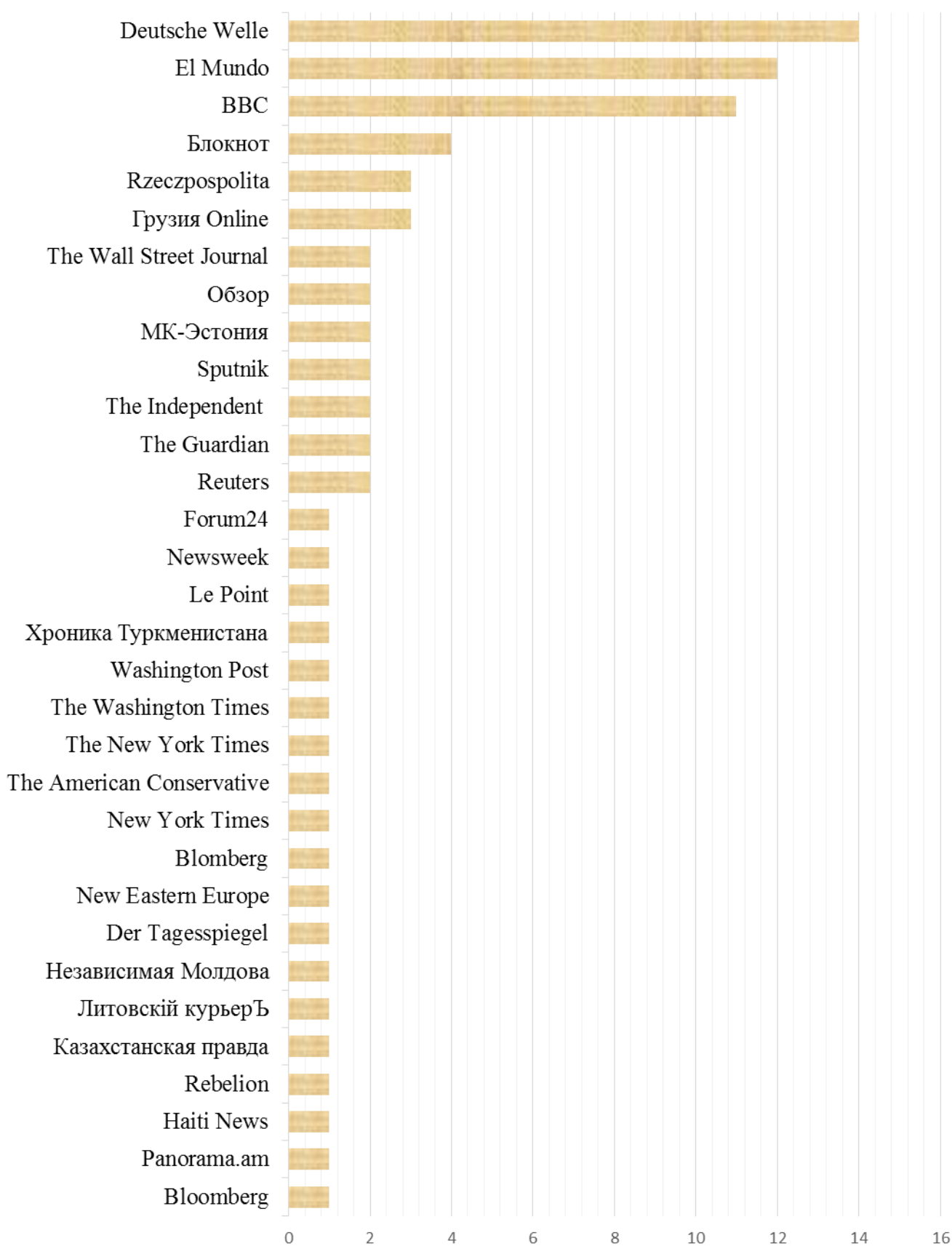

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ (Дольова вага сфер діяльності)

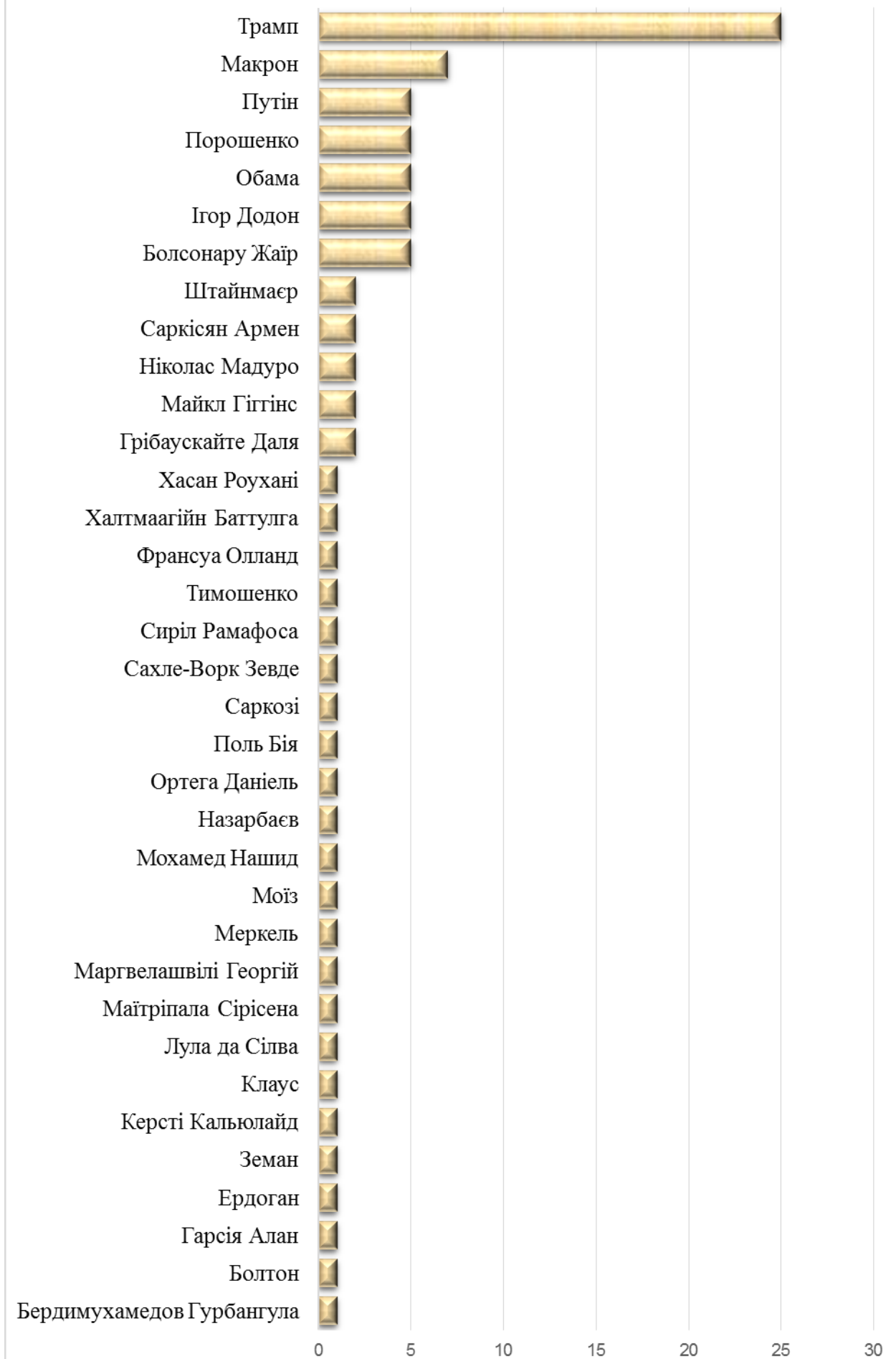

АКТИВНІСТЬ СВІТОВИХ ВИДАНЬ

(ранжування світових ЗМІ за кількістю публікацій про інститут президентства)

Рейтинг персоналій за кількістю публікацій

ТЕМАТИКА ПУБЛІКАЦІЙ ПРО ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА (співвідношення ключових тегів у ЗМІ далекого та близького зарубіжжя)

■ далеке зарубіжжя ■ близьке зарубіжжя

